

Školní zralost

TĚLESNÁ

MENTÁLNÍ

CITOVÁ

SOCIÁLNÍ

TĚLESNÁ ZRALOST

Dokončení osifikace zápěstních kůstek

Protažení kostry

Pevná kostra a rozvinuté svalstvo

Určitá úroveň tělesné zdatnosti

Zvládne unést těžkou fyzickou zátěž (dlouhé sezení, školní aktovka)

Dobře vyvinutá jemná motorika a správně vyvinuté drobné svalstvo rukou a očí (pro čtení a psaní)

Zrakově-pohybová koordinace důležitá pro psaní

MENTÁLNÍ ZRALOST

Dostatečná vyzrálost CNS

- Rozvinuté mentální procesy (chápání je více realistické, fantazijní procesy jsou na ústupu)
  - chápe jednoduché pojmy související s časem (včera-dnes-zítřa, ráno-poledne-večer)
  - zná roční období
  - je schopno třídit věci podle velikosti, délky, množství, druhu
  - je schopno logické úvahy o pojmech (co mají podobného stůl a židle; košile a svetr ap.)
  - zná barvy i doplňkové (oranžovou, hnědou, růžovou, fialovou)
  - má určité početní vědomosti (kolik nohou má pes, kolik je dnů v týdnu) a dovednosti (umět počítat do 10)
  - sčítá a odčítá do 5 (přidávat a ubírat z množství věcí)
  - zvládne ukázat správný počet na prstech či vybrat z hromádky předmětů požadovaný počet

MENTÁLNÍ ZRALOST

Paměť (úmyslná paměť – trvalá a záměrná)

- zapamatovat si větu o osmi slovech a doslova ji zopakovat
- udělat podle tří najednou vydaných pokynů danou věc provést
- umět zpaměti krátké básničky a písničky, popřípadě vyprávět vtipy či hádanky

Lateralizace a rozvoj senzomotorické koordinace

Rozvinutá řeč

dostatečná slovní zásoba

plynulá a výrazná mluva

gramaticky správná

hovořit ve větách, odpovídat na otázky

Vypělost zrakové a sluchové diferenciaci a grafomotoriky

(dítě je schopné odlišit různé tvary a základní tvary i pojmenovat; zná tvary alespoň některých písmen a číslic, pozná první písmeno ve slově)

MENTÁLNÍ ZRALOST

Přiměřená úroveň inteligence

Zvýšené požadavky na úmyslnou pozornost:

stále vnímat a soustředit se (minimálně 10–15 minut na jednu činnost, která se obměňuje)

Zvídavost a zájem o poznatky

SOCIÁLNÍ A CITOVÁ ZRALOST

Schopnost:

- zvládnout a ovládnout své citové projevy
- přijmout roli žáka (např. podřídit se autoritě učitele, umět ustoupit ve prospěch celku)
- plnit obtížné úkoly, pracovat samostatně
- zájem o sociální interakci (o ostatní spolužáky, navazovat přátelství)
- vydržet bez matky, dokázat se s dětmi dělit o přízeň učitelky.

Sebekontrola (neskákat do řeči, ale počkat, až domluví; odpovídat a ptát se jen na vyvolání)

Ukazatele školní zralosti

Věk 😊

Výška a váha „cca 120 cm a 20 kg“

Druhá dentice

Tvar těla (ústup tukové vrstvy, prodlužování končetin, tělo má již dominovat a hlava by měla být už menší) **Filipínská míra**

Psychické ukazatele zralosti – např.: Jiráskův test školní zralosti

- **kresba lidské postavy** (lateralita, celková rozumová úroveň a grafomotorické potíže)
- **napodobení psané věty**, (schopnost soustředit se; vyvinout úsilí ke splnění úkolů)
- **obkreslení skupiny 10 teček** (přesnost a zrakově pohybová koordinace)

Reverzní test (84 párů různých geometrických tvarů, které jsou důležité pro čtení)

Důsledky školní nezralosti

Školní selhávání

snížené sebevědomí

negativní emoce vůči sobě, dospělým, škole

přetěžování ve škole i doma

Tvorba negativního postoje ke škole a vzdělávání

REAKTIVNÍ PORUCHY CHOVÁNÍ

(agresivita, plachost, úzkostnost)